

ZUS dla marynarzy..

Głos w trakcie posiedzenia Zespołu Trójstronnego, które odbyło się Centrum Partnerstwa Społecznego Dialog w dniu 08.10.2024 roku.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

Marynarze,

W dniu 08.10.2024 roku ukazała się w internecie nieprawdziwa informacja w sprawie wypowiedzi przedstawiciela NSZZ "Solidarność" uczestnika posiedzenia Zespołu Trójstronnego ds. Żeglugi i Rybołówstwa Morskiego dot. rządowego projektu ustawy ws ubezpieczeń społecznych polskich marynarzy. Cytat w/w nieprawdziwej informacji: "... Strona armatorska była za obowiązkiem podobnie jak Solidarność...".

Oświadczam, że uczestniczyłem z Przewodniczącym KZ NSZZ „Solidarność” w PRCiP w posiedzeniu Zespołu Trójstronnego z upoważnienia Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ "Solidarność" i nie powiedziałem, że jestem „za obowiązkiem”.

Należy podkreślić, że wg informacji przedstawiciela Strony Rządowej polscy marynarze, którzy wystąpią o status marynarza i tym samym będą chcieli skorzystać z projektowanego systemu ubezpieczeń społecznych będą podlegali temu systemowi dedykowanemu tylko dla marynarzy. Określenie status marynarza jest w projekcie rządowym użyte wyłącznie w celu określenia kto MOŻE skorzystać, jak określiła to Strona Rządowa z "preferencyjnego" systemu ubezpieczeniowego przeznaczonego wyłącznie dla marynarzy. Oczywiście wiemy, że zgodnie z Konwencją MLC 2006 każda osoba zatrudniona na statku jest marynarzem.

W sprawie rządowego projektu mam zaszczyt reprezentować stanowisko Rady Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ "Solidarność" oraz uzgodnione wspólne stanowisko Strony Pracowników Zespołu Trójstronnego ds Żeglugi i Rybołówstwa Morskiego. Negatywne Stanowisko Rady Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ "Solidarność" ws projektu rządowego zostało przyjęte dnia 29.08.2024 roku i zostało opublikowane na stronie internetowej Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ "Solidarność": <https://solidarnoscnms.org.pl/article/370>.

(.....)

Źródło: www.omk.org.pl

Armator przedłuża kontrakt, czy muszę podpisać nowy?

Przekazujemy kilka istotnych informacji dotyczących wydłużających się kontraktów:

- po zakończonym kontrakcie armator ma obowiązek zaoferować nowy kontrakt, po zakończonym – czyli po uwzględnieniu zapisu dot. długości kontraktu np: + 2 m-ce, na który się zgodziliśmy, podpisując kontrakt.
- marynarz może przyjąć nowy kontrakt jeżeli ZGADZA SIĘ na wydłużenie okresu zamustrowania,
- marynarza NIE MA OBOWIĄZKU podpisać nowego kontraktu w przypadku gdy NIE ZGADZA się z wydłużonym okresem zamustrowania,
- zalecamy aby NIE PODPISYWAĆ nowych kontraktów jeżeli nie zgadzamy się na wydłużone zamustrowanie,
- marynarz zachowuje wszystkie przywileje, ubezpieczenie itp. tak długo jak przybywa na statku, nawet bez ważnego kontraktu,

- armator NIE MOŻE wywierać nacisku na podpisanie nowego kontraktu. Tego typu praktyki mogą być zgłaszane lokalnie do inspektorów ITF lub do Związku Zawodowego danego marynarza, dla marynarzy z OMK jest to OMK (biuro@nms.org.pl lub nasz telefon awaryjny czynny 24/7 w nagłych przypadkach).

Każdy, nieuzasadniony przypadek (nieumiejętność znalezienia zmiennika nie jest ważnym powodem) wydłużania umowy o pracę (kontraktu) jest złamaniem konwencji MLC, która nadaje nam prawo do repatriacji po zakończonym kontrakcie.

Źródło: www.omk.org.pl

Baltic Hub. Trwa rozładunek suwnic, pierwsza już na lądzie.

W niedzielę do nowego nabrzeża T3 w Baltic Hubie dotarł statek Zhen Hua 36, który dostarczył cztery zmontowane już olbrzymie suwnice STS, które będą pracować na nabrzeżu. Ich rozładunek trwa, pierwsza z nich jest już na lądzie.

Rozładunek suwnic STS (ship-to-shore), których zadaniem będzie bieżąca obsługa statków kontenerowych przyplwających do Baltic Hubu, potrwa jeszcze przynajmniej przez weekend. Pierwsza z nich została już zdjęta z jednostki i stoi na lądzie. W skomplikowanej operacji przeszkadzają warunki pogodowe.

Każda z nowych suwnic waży blisko 2 tys. ton i ma ponad 96 metrów wysokości w stanie spoczynku, zaś 140 metrów z podniesionym wysięgnikiem. Maszyny wyprodukowane przez chińską firmę ZPMC, największego na świecie producenta tego typu dźwigów, będą mogły unosić kontenery o masie do 65 ton na wysokość 55 metrów i na odległość 74 metrów. Łącznie na nowym nabrzeżu T3 pracować będzie siedem tego typu maszyn – obecna dostawa jest pierwszą z planowanych dwóch.

Wszystkie suwnice będą pracować w trybie półautomatycznym, sterowanie i zarządzanie nimi odbywać się będzie zdalnie, z budynku biurowego.

Nabrzeże T3 ma być gotowe do obsługi pierwszych statków kontenerowych w 2025 roku. Jego uruchomienie ma podnieść zdolności przeładunkowe Baltic Hubu o 1,5 mln TEU.

Źródło: www.gospodarkamorska.pl

Rybacy przegrywają z farmami rybnymi. Akwakultura przewyższyła połowy.

Globalna produkcja ryb i akwakultury ustanowiła nowy rekord, a produkcja akwakultury po raz pierwszy przewyższyła połowy ryb. W 2022 r. produkcja rybołówstwa i akwakultury osiągnęła rekordowy poziom 223,2 mln ton. Wartość produkcji oszacowano na 472 mld USD. Stanowiło to około 15% dostaw białka zwierzęcego – informuje FAO w najnowszym „The State of World Fisheries And Aquaculture 2024”. Chodzi jednak nie tylko o wzrost produkcji farm rybnych ale również o zdrowe żywienie ryb i innych żywych organizmów, które trafią na stoły konsumenta.

Produkcja akwakultury osiągnęła ponad 50% udziału w produkcji ryb w kilku krajach Azji i Afryki. Zmiany w strukturze podaży nastąpiły ponieważ połowy rybołówstwa pozostają w dużej mierze niezmiennie od dziesięcioleci. Natomiast podaż z farm rybnych i owoców morza oraz innych rodzajów hodowli wzrosły o 6,6% od 2020 r.

W efekcie ponad 57% produktów wytwarzanych w akwenach wodnych nadawało się do bezpośredniego spożycia przez ludzi – wynika z nowego raportu opublikowanego przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa.

Po raz pierwszy w historii produkcji żywności hodujemy więcej ryb i owoców morza niż pozyskujemy z połowów. Jednocześnie na morzach i oceanach obserwujemy przełowienie dzikich stad ryb. Odnawianie stad ryb jest coraz rzadziej spotykane. Zostało to podkreślone w wydaniu raportu FAO „The State of World Fisheries and Aquaculture 2024” (SOFIA) z 2024 r.

Raport zaznacza, że w 2022 r. globalna produkcja osiągnęła rekordową wielkość 223,2 mln ton, w czym udział zasobów pozyskiwanych z akwakultury stanowi obecnie 51% tej całkowitej produkcji. Dokładnie wyprodukowano 185,4 mln ton ryb i innych żywych produktów i 37,8 mln ton alg.

FAO podkreśla potrzebę dalszych działań transformacyjnych i adaptacyjnych w celu zwiększenia wydajności, inkluzyjności, odporności i zrównoważonego rozwoju systemów żywnościowych w środowisku wodnym. – Ma to kluczowe znaczenie dla zwalczania niepewności żywnościowej, zmniejszania ubóstwa i promowania zrównoważonego zarządzania – stwierdził dyrektor generalny FAO QU Dongyu w komunikacie po opublikowaniu raportu SOFIA. – Dlatego FAO opowiada się za tym, co nazywa Błękitną Transformacją (Blue Transformation – przyp. red), mającą na celu osiągnięcie lepszej produkcji, odżywiania, środowiska i warunków życia dla wszystkich, nie pozostawiając nikogo w tyle”.

Rekordowa akwakultura. Czy zdrowsza?

W 2022 r. produkcja akwakultury po raz pierwszy przekroczyła połowy na otwartych akwenach. Dane z tego roku ilustrują, że globalna produkcja akwakultury osiągnęła rekordowy poziom 130,9 mln ton. W tej kwocie, 94,4 mln ton, to ryby i inne rodzaje zwierząt wodnych. W produkcji akwakultury dominuje szereg krajów azjatyckich. Na czołowym miejscu znajdują się Chiny. Potem Indonezja, Indie, Wietnam, Bangladesz, Filipiny, Korea Południowa. Z Europy na rynku funkcjonuje Norwegia, z Afryki – Egipt, z Ameryki Łacińskiej – Chile. Te kraje odpowiadają za ponad 89,8% całkowitej produkcji.

FAO wspiera inicjatywę Blue Transformation, która ma na celu zwiększenie zrównoważonej akwakultury o 35% do 2030 r. Chodzi również o poprawę zrównoważonego zarządzania połowami i rozwój łańcuchów wartości żywności wodnej. Działania na rzecz produkcji ryb i owoców morza przyjaznych dla środowiska są wciąż postulatem trudnym do osiągnięcia.

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) niedawno ocenił stan intensywnej hodowli ryb i bezpieczeństwo powszechnie spożywanych gatunków w Unii Europejskiej i Europejskim Obszarze Gospodarczym. To działanie wynika z faktu, że są przypadki hodowania ryb, które są nosicielami pasożytów. Sugeruje się, że są przypadki hodowli, z których produkty mogą zarażać ludzi.

Wciąż funkcjonują farmy, w których zidentyfikowano pasożyty takie jak Anisakis, które stanowią zagrożenie dla zdrowia konsumenta. Pasożyty te stwierdza się u ryb hodowanych w otwartych klatkach na morzu lub w stawach przepływowych. Mogą występować u europejskiego okonia morskiego, tuńczyka błękitnopłetwego, dorsza i lina. Problemy związane z hodowlą ryb wykraczają poza kwestie bezpieczeństwa żywności i obejmują kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem środowiska.

Ryby z Atlantyku i Morza Śródziemnego na wyczerpaniu

W raporcie stwierdza się, że Morze Śródziemne (podobnie jak Bałtyk – przyp. MG) zmaga się z poważnym przełowieniem. Szacuje się, że 58% jego zasobów ryb jest nadmiernie eksploatowanych. Uważa się, że Morze Śródziemne jest drugim najbardziej przełowionym morzem na świecie. Szacunki FAO zakładają, że w wymiarze globalnym mamy do czynienia z 37,7% przełowieniem zasobów na świecie. Do zmniejszenia zasobów organizmów żywych w oceanach przyczyniają się również inne zakłócenia ekosystemu morskiego, a przede wszystkim zmiany klimatu.

(.....)

Źródło: www.gospodarkamorska.pl

Zderzenie tankowca z masowcem, parafina na plaży.

W piątek u wybrzeży Hiszpanii doszło do zderzenia tankowca z masowcem. Z pierwszego wyciekło około 500 metrów sześciennych parafiny, która teraz dociera do brzegu w postaci stałej.

Do wypadku doszło w piątek rano. 179-metrowy masowiec Louisa Bolten płynął przez Cieśninę Gibraltarską w stronę Morza Śródziemnego. W okolicy Ceuty zderzył się z chemikaliowcem Southern Puma, który według doniesień miał wyłączony nadajnik AIS.

Żaden z marynarzy nie odniósł obrażeń, jednak chemikaliowiec doznał poważnych uszkodzeń. Jego prawa burta mniej więcej w połowie długości statku została rozerwana. Uszkodzony został przynajmniej jeden ze zbiorników ładunkowych, a ciekła parafina rozlała się do morza. Nie ma jednak zagrożenia dla środowiska – parafina jest biodegradowalna i szybko krzepnie w temperaturze otoczenia. Do brzegu Hiszpanii dociera już w formie stałej. Niemniej jednak hiszpańska grupa ekologiczna Verdemar Ecologistas en Accion wezwwała władze do monitorowania wycieku i jego wpływu na środowisko.

Southern Puma po zderzeniu zawinęła w towarzystwie czterech holowników do Algeciras. Tam czekać będzie na naprawę, w międzyczasie ładunek zostanie podjęty przez inny statek. Masowiec Louisa Bolten najwyraźniej nie ma takich problemów, bo płynie dalej obranym kursem wzdłuż północnego wybrzeża Afryki.

Hiszpańskie media dodają, że choć Southern Puma płynął z wyłączonym nadajnikiem AIS, nie jest to jednostka działająca w ramach tzw. floty cienia lub mrocznej floty – statków, które wyłączają transpondery by wykonywać nielegalne operacje by unikać sankcji w handlu międzynarodowym.

Źródło: www.gospodarkamorska.pl

Statek załadowany wielkimi suwnicami porzucony, wpadł na skały.

Cała załoga statku Yu Zhou Qi Hang, który przewozi trzy wielkie suwnice portowe, została ewakuowana na ląd w związku z niebezpieczeństwem związanym z tajfunem. Statek i jego ładunek są obecnie porzucone na północnym wybrzeżu Tajwanu, a następnie zostały zepchnięte na mieliznę. Ten sam statek był wcześniej powodem katastrofy suwnicy portowej w Keelung.

Yu Zhou Qi Hang transportuje trzy suwnice portowe chińskiej produkcji. Na jednostce pracowało 17 członków załogi. 14 października jednostka z ładunkiem zawinęła do Keelung na Tajwanie. Przy podchodzeniu do nabrzeża statek zahaczył o jeden z dźwigów kontenerowych stojących na nabrzeżu. Dźwig przewrócił się. Nikomu nic się nie stało, ale sam dźwig jest zniszczony, podobnie jak kilka pustych kontenerów oraz nawierzchnia nabrzeża.

To jednak nie wyczerpało pecha Yu Zhou Qi Hang. 29 października rano statek chciał opuścić Keelung, by zdążyć przepłynąć przez Cieśninę Tajwańską przez nadciągającym tajfunem. To się nie udało – według relacji tajwańskich urzędników jednostka utknęła ok. 2,4 mili na północny zachód od portu i „zachowywała się nienormalnie”. W obliczu nadchodzącego tajfunu (siła wiatru sięgała ponad 40 km/h, zaś fale dochodziły do 9 metrów) urzędnicy skontaktowali się z jednostką. Załoga przyznała, że ma problemy z pokonaniem wiatru i fal, ale czeka na holownik wysłany z portu. Później jednak okazało się, że ten też nie jest w stanie dotrzeć do statku. W tej sytuacji kapitan Yu Zhou Qi Hang nakazał załodze opuszczenie pokładu. Zrzucone zostały obie kotwice, by jednostka pozostała w miarę możliwości na miejscu.

Cała załoga statku została podjęta przez łódź patrolową Tajwańskiej Straży Przybrzeżnej, która mimo warunków była w stanie dotrzeć na miejsce.

Zrzucenie dwóch kotwic nie pomogło jednak w uchronieniu jednostki przed wiatrem i falami. Yu Zhou Qi Hang został przepchnięty w stronę wybrzeża i wpadł na skały w okolicy przylądka Yeliu. Na zdjęciach opublikowanych przez Departament Ochrony Środowiska w Tajwanie widać, że jeden z dźwigów na pokładzie zawałił się, sam statek również jest w dużej mierze pod wodą.

Na Yu Zhou Qi Hang znajdowało się ok. 247 ton ciężkiej ropy i 37 ton lżejszego paliwa żeglugowego. Wstępne inspekcje wykazały, że nie doszło do wycieku, ale tajwańskie władze monitorują sytuację.

Yu Zhou Qi Hang wyruszył w rejs z portu Ganjingzi w Dalian na początku października. Port ten obsługuje producenta suwnic Dalian Huarui Heavy Industry Group Co (DHHI, dawniej Dalian Crane Works). Według doniesień transportował jeden dźwig STS dla portu w Keelung i dwa urządzenia wyładunkowe dla huty aluminium w Indonezji. Nie jest jasne dlaczego suwnica STS nie została finalnie wyładowana w Keelung.

Źródło: www.gospodarkamorska.pl

Rozliczenie marynarzy: Opodatkowanie dochodów marynarzy z pracy na stoczni.

Obecnie wiele statków jest w trakcie końcowych faz budowy, w związku z czym coraz więcej marynarzy jest wysyłanych przez armatorów na stocznie w celu dopilnowania prawidłowego ukończenia budowy i oddania statku. Marynarze de facto zatrudnieni są na statku, ale faktycznie wykonują pracę na lądzie, więc nie mogą być traktowani jak marynarze w kontekście opodatkowania ich dochodów z pracy na stoczni.

Jeżeli jest to wyłącznie odbiór statku i marynarz wypływa na tym statku w rejs to nie ma najmniejszych wątpliwości, aby jego pracę uznać za pracę na statku, natomiast jeżeli jego kontrakty wykonywane są podczas budowy statku na stoczni to jego praca ma charakter pracy lądowej i tak też podlega opodatkowaniu jego dochód.

Kwalifikacja dochodu jako dochód z pracy na lądzie

Dochody marynarza kwalifikowane są jako dochody z pracy na lądzie i zastosowanie znajdą przepisy jakie obowiązują w miejscu wykonywania przez niego pracy. To w jaki sposób zostaną opodatkowane jego dochody determinują przepisy danej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania jaką Polska zawarła z państwem, w którym marynarz faktycznie wykonuje pracę.

Bez względu na państwa – strony umowy, analiza sytuacji podatkowej będzie obejmowała ustalenie czy zachodzi wyjątek pełnego opodatkowania dochodu w Polsce, czy też znajduje zastosowanie dana metoda unikania podwójnego opodatkowania.

Opodatkowanie dochodu na przykładzie pracy w stoczni w Chinach

Jako przykład podajmy marynarza wykonującego pracę przy budowie statku na stoczni w Chinach, którego pracodawca ma swoją siedzibę w Europie, a marynarz nie wie, ile dni w ciągu roku spędzi na stoczni. Czy jego dochód będzie opodatkowany w Polsce?

Zastosowanie znajdzie umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z Chinami. Zgodnie z art. 15 ust 1 (praca najemna na lądzie) Z zastrzeżeniem postanowień artykułów 16, 18, 19, 20 i 21 pensje, płace i podobne wynagrodzenia, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim

Umawiając się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, to osiągnięte za nią wynagrodzenie może być opodatkowane w tym drugim Umawiając się Państwie.

Z kolei ust 2 wskazuje, iż Bez względu na postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu wynagrodzenia, jakie osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiając się Państwie osiąga z pracy najemnej, wykonywanej w drugim Umawiając się Państwie, będą podlegały opodatkowaniu tylko w pierwszym wymienionym Państwie, jeżeli:

- a) odbiorca przebywa w drugim Państwie łącznie przez okres lub okresy nie dłuższe niż 183 dni podczas danego roku kalendarzowego i
- b) wynagrodzenia są wypłacane przez pracodawcę lub w jego imieniu, który nie ma w tym drugim Państwie miejsca zamieszkania lub siedziby, oraz
- c) wynagrodzenia nie są wypłacane przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim Umawiając się Państwie.

Ustęp pierwszy tego artykułu wskazuje na zasadę, czyli dochód tej osoby może być opodatkowany w Chinach, w związku z czym zastosowanie znajdzie metoda unikania podwójnego opodatkowania wskazana w dalszej części umowy.

Natomiast ustęp 2 wskazuje na wyjątek pełnego opodatkowania tego dochodu w Polsce bez zastosowania w ogóle metody unikania podwójnego opodatkowania. Oznacza to, że dochód tej osoby będzie opodatkowany tylko w Polsce, jeżeli zostaną spełnione wszystkie warunki wskazane w pkt od a do c łącznie. Spełnienie wszystkich przesłanek łącznie powoduje pełne opodatkowanie dochodu w Polsce. Jeżeli jednak choć jedna z przesłanek nie zostanie spełniona (np. przesłanka dni) to dochód tej osoby zostanie sklasyfikowany do opodatkowania w oparciu o art. 15 ust 1.

Powyższe oznacza, że jeżeli wynagrodzenie marynarza będzie wypłacane przez pracodawcę spoza Chin i będzie on przebywał w Chinach poniżej 183 dni to jego dochód będzie w całości opodatkowany w Chinach. Jeżeli jednak osoba będzie przebywał w Chinach powyżej 183 dni w trakcie roku kalendarzowego to zastosowanie znajdzie zasada wynikająca z art. 15 ust 1 umowy.

Jeżeli zastosowanie znajdzie zasada, czyli dochód może zostać opodatkowany w Chinach, to należy odnieść się do właściwej metody unikania podwójnego opodatkowania.

W umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania z Chinami, po wejściu w życie zmian wynikających z MLI, zastosowanie znajdzie metoda proporcjonalnego odliczenia. Oznacza to, że konieczne jest zadeklarowanie dochodów w zeznaniu podatkowym w Polsce i zapłata podatku w Polsce.

Zgodnie bowiem z art. 27g ust 2 i 5 w związku z wykonywaniem pracy na terytorium lądowym państwa, przysługuje prawo do odliczenia ulgi abolicyjnej w kwocie nie przekraczającej 1360 zł za rok.

Jeżeli podatek zostanie zapłacony za granicą, to jak najbardziej przysługuje pracownikowi możliwość odliczenia go w zeznaniu podatkowym w Polsce.

Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku pracy na stoczni w Korei Południowej oraz Japonii. Opodatkowanie dochodu na przykładzie pracy w stoczni w Turcji

Sytuacja faktyczna marynarza jest analogiczna jak w opisanym wyżej przypadku, czyli armator-pracodawca znajduje się poza Turcją i pracownik nie wie ile dni spędzi w Turcji w skali roku kalendarzowego. Czy sytuacja podatkowa marynarza będzie taka sama?

Zastosowanie znajdzie umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania zawarta pomiędzy Polską a Turcją.

Zgodnie z art. 15 ust 1 Z uwzględnieniem postanowień artykułów 16, 18, 19 i 20 pensje, płace i inne podobne wynagrodzenia, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim Umawiającym się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, to osiągnięte za nią wynagrodzenie może być opodatkowane w tym drugim Państwie.

Zasada, analogicznie jak w przypadku Chin, wskazuje, iż dochód może być opodatkowany w miejscu wykonywania pracy, co oznacza konieczność odniesienia się do właściwej metody unikania podwójnego opodatkowania.

Natomiast ust 2, wskazuje na wspomniany już wyjątek pełnego opodatkowania dochodu w Polsce: Bez względu na postanowienia ustępu 1 wynagrodzenia, jakie osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej wykonywanej w drugim Umawiającym się Państwie, podlegają opodatkowaniu tylko w pierwszym wymienionym Państwie, jeżeli:

- a) odbiorca przebywa w drugim Państwie przez okres lub okresy nie przekraczające łącznie 183 dni w danym roku kalendarzowym oraz
- b) wynagrodzenia są wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim Państwie, oraz
- c) wynagrodzenia nie są ponoszone przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim Państwie.

Oznacza to, że jeżeli pracownik spędzi w Turcji poniżej 183 dni w roku a jego wynagrodzenie będzie wypłacane spoza Turcji, to jego dochód zostanie w pełni opodatkowany w Polsce. Natomiast jeżeli spędzi on w Turcji powyżej 183 dni to do jego wynagrodzenia zastosowanie znajdzie właściwa metoda unikania podwójnego opodatkowania.

W przypadku Turcji, do której nie mają zastosowania postanowienia MLI, zastosowanie znajduje metoda wyłączenia z progresją. W tym wypadku, jeżeli pracownik nie posiada innych dochodów w Polsce lub z zagranicy, które podlegałyby opodatkowaniu w Polsce wg zasad ogólnych to nie ma obowiązku deklarowania ww. kwot w Polsce w zeznaniu podatkowym i nie zapłaci podatku od tego dochodu.

Podsumowanie

Fakt zatrudnienia na statku, który jest w trakcie budowy na stoczni, nie daje możliwości zakwalifikowania dochodu z pracy jako dochodu uzyskanego z pracy na statku. Należy pamiętać, iż statek musi być eksploatowany w komunikacji międzynarodowej. Natomiast praca przy budowie statku jest kwalifikowana jako praca na lądzie i tak też zostanie opodatkowany dochód z jej wykonywania.

W związku z powyższym każdy marynarz przed wyjazdem na stocznię na nowobudowany statek powinien bezwzględnie zweryfikować swoją sytuację podatkową, bowiem istnieje ryzyko pełnego opodatkowania jego dochodów w Polsce.

Źródło: www.gospodarkamorska.pl

Wyniki wyborów w Mołdawii. Druga kadencja Mai Sandu, która wygrywa w II turze.

Maia Sandu po raz drugi wygrała wybory prezydenckie w Mołdawii. W poniedziałek rano, po zliczeniu głosów z 99,7 proc. komisji, Sandu ma 55,36 proc. poparcia w II turze głosowania.

Walcząca o reelekcję Sandu pokonała wystawionego przez prorosyjskich socjalistów Alexandra Stoianoglo, byłego prokuratora generalnego.

Druga tura wyborów prezydenckich przebiegała w warunkach niezwykle wysokiego napięcia w związku z masową, jak przekonują władze, ingerencją w wybory ze strony Rosji. Jednocześnie były to wybory cechujące się rekordową mobilizacją i frekwencją – zarówno w kraju, jak i za granicą, gdzie głosowała diaspora.

W komisjach krajowych wygrał Stoianoglo, zdobywając 51,19 proc. głosów. Na korzyść Sandu przeważały głosy licznej prozachodniej diaspory moldawskiej.

W 2020 r. Maia Sandu pokonała w II turze wyborów prezydenckich lidera socjalistów Igora Dodona.

Źródło: www.pap.com.pl

Polscy turyści bez odpowiedniego sprzętu utknęli na Gerlachu. Jedna osoba nie żyje.

W niedzielę słowaccy ratownicy górscy przetransportowali z Gerlacha ciało Polaka, który zginął prowadząc grupę na najwyższy szczyt w Tatrach. Turyści chcieli zdobyć Gerlach tzw. Drogą Tatarki, ale jak relacjonują słowaccy ratownicy, nie posiadali oni stosownego sprzętu i wiedzy.

Tatry słowackie, widok z Łomnicy, Fot. PAP/Grzegorz Momot

Prokuratura umorzyła postępowanie w sprawie śmierci trzech Polaków na Gerlachu w Tatrach słowackich

W sobotę w godzinach porannych do centrali Horskjej Zachrannej Służby, odpowiednika polskiego GOPR, dotarło wezwanie od potrzebującej pomocy grupy polskich turystów, którzy utknęli pod szczytem Gerlacha.

"Grupę polskich turystów, bez niezbędnego wyposażenia w terenie wspinaczkowym, prowadził jeden członek tej grupy. Po upadku przewodnika, reszta grupy utknęła na Drodze Tatarki, tracąc z nim jakikolwiek kontakt" – relacjonują ratownicy HZS.

Z powodu silnego wiatru z bazy na pomoc nie mógł wystartować śmigłowiec ratowniczy. Na pomoc wyruszyły dwie grupy ratowników. Ratownicy najpierw odnaleźli ciało mężczyzny, który w wyniku upadku doznał śmiertelnych obrażeń. W niedalekiej odległości odnaleziono kolejnego wyziębionego turystę z grupy, któremu udzielono pierwszej pomocy.

"Po kolejnych 300 metrach ratownicy górscy dotarli do pozostałych dwóch członków grupy. Mężczyzna i kobieta nie byli w stanie ruszyć się z miejsca. Otrzymali również pierwszą pomoc. Przy pomocy technik linowych poszkodowani zostali sprowadzeni do Przełęczy Tetmajera, a następnie do Doliny Batyżowieckiej i dalej przetransportowano ich samochodem terenowym do Starego Smokowca" – relacjonują słowaccy ratownicy.

Akcję ratunkową, która trwała do soboty wieczór, komplikował silny, porywisty wiatr oraz warstwa lodu pokrywająca skalne zbocza.

Ciało mężczyzny zostało przetransportowane przy pomocy śmigłowca dopiero w niedzielę, po poprawie warunków pogodowych. Przyczyny zdarzenia będzie badała słowacka policja.

Źródło: www.pap.com.pl

Przedstawicielka ministerstwa skarbu W. Brytanii: najgorsze skutki brexitu dopiero nadejdą.

"Najgorsze skutki brexitu dopiero nadejdą" - ostrzegła sekretarz ds. gospodarki w brytyjskim ministerstwie skarbu Tulip Siddiq, której ocenę przytacza w niedzielę dziennik "Independent". Według niej 60 proc. skutków gospodarczych brexitu jeszcze się nie zrealizowało.

Siddiq powołała się na prognozy Biura Odpowiedzialności Budżetowej (OBR), zgodnie z którymi brytyjska gospodarka zmniejszy się o 4 proc. w dłuższej perspektywie z powodu brexitu. Import i eksport będą o 15 proc. niższe, niż gdyby Wielka Brytania pozostała w UE. Według analizy OBR do tej pory zrealizowało się zaledwie 40 proc. skutków brexitu.

Jak zaznaczył "Independent", rząd po raz pierwszy oszacował skalę odczuwalnych skutków wyjścia Wielkiej Brytanii z UE.

Dziennik ujawnił, że od momentu wyjścia z UE Wielka Brytania zapłaciła Brukseli 23,8 mld funtów w ramach zobowiązań finansowych, a do zapłaty pozostało kolejne 6,4 mld funtów.

Wielka Brytania opuściła struktury Unii Europejskiej 31 stycznia 2020 r.

Źródło: www.pap.com.pl

Państwa Grupy Wyszehradzkiej odrzucają kwoty imigrantów.

Państwa Grupy Wyszehradzkiej odrzucają obowiązkowe kwoty imigrantów - poinformował szef MSZ Czech Lubomir Zaoralek w piątek, po spotkaniu w Pradze ministrów spraw zagranicznych krajów V4, a także Niemiec i Luksemburga, poświęconym kryzysowi migracyjnemu.

Szef polskiej dyplomacji Grzegorz Schetyna oświadczył, że propozycja Komisji Europejskiej, która chce, by kraje UE solidarnie przyjęły łącznie 160 tys. imigrantów, jest "wstępna i otwarta", a kraje V4 są gotowe rozmawiać o przysłym solidarnym podejściu do rozwiązania kryzysu uchodźców w Europie.

"Uważamy, że nie powinniśmy zostawiać tych, którzy znaleźli się w kłopotcie. Tych, którzy sami sobie, bez europejskiego wsparcia wszystkich krajów, z tym nie poradzą. Ta kwestia to też sprawdzian i wyzwanie dla nas, żeby nie podzielić Europy na Europę dwóch prędkości, na Europę Wschodnią i Zachodnią, na Europę, która sama musi radzić sobie z nielegalną imigracją i z problemem uchodźców, i tą, która w tej sprawie angażować się nie chce" - powiedział Schetyna.

Jak przyznał, kryzys uchodźców w Europie jest "sprawdzianem i egzaminem" dla wszystkich 28 państw UE.

"Sprawdzian i egzamin z tego, czy Unia Europejska potrafi być skuteczna, czy potrafi skutecznie rozwiązać rzeczywiście najważniejsze problemy, które pojawiły się od wielu, wielu lat. Ale z drugiej strony to jest sprawdzian i egzamin z tego czy Unia Europejska, czy Europa potrafi być solidarna, potrafi wspierać tych, którzy tej pomocy potrzebują" - podkreślił Schetyna.

Jak zaznaczył, państwa V4 wspólnie zgadzają się, że Unia Europejska powinna potrafić bronić swoich granic, a także inwestować w projekty, które gwarantują jej bezpieczeństwo.

"Będziemy o tym rozmawiać, bo kwestia Frontexu, straży granicznej, która będzie skutecznie funkcjonować na Morzu Śródziemnym, ale także ośrodków rejestracji nielegalnych uchodźców. To rzeczy, które są niezbędne i o

których musimy mówić dzisiaj i decyzje podejmować dzisiaj, (...) bo tylko wspólne decyzje w tej kwestii będą prowadzić do ograniczenia nielegalnej imigracji i tych wielkich liczb" - podkreślił Schetyna.

Minister spraw zagranicznych Niemiec Frank-Walter Steinmeier przekonywał z kolei, że wyzwaniu, jakim jest kryzys migracyjny, nie sprostą jeden kraj i potrzebna jest europejska solidarność.

Powiedziałem moim kolegom, że musimy zgodzić się na sprawiedliwy mechanizm rozdzielania imigrantów docierających do Europy - mówił Steinmeier na konferencji prasowej po rozmowach. Oceniał, że kryzys migracyjny to być może "największe wyzwanie w historii UE".

Steinmeier - jak zauważa agencja AFP - przybył do Pragi, by spróbować zmienić stanowisko państw Grupy Wyszehradzkiej. Wcześniej już wypowiadały się one przeciwko rozdzielaniu napływających do Europy uchodźców między państwa UE według obligatoryjnych kwot.

"Mamy świadomość, że wyjście z tej sytuacji możemy znaleźć tylko razem. Wspieramy wypracowanie wspólnego europejskiego rozwiązania, obejmującego wszystkie aspekty" - zapewniał Zaoralek. Zarazem wyraził zastrzeżenia do zaproponowanego przez Komisję Europejską rozdzielania uchodźców. "W sprawie samego mechanizmu relokacji jesteśmy przekonani, że nie jest on żadnym zbawiennym elementem tego rozwiązania" - podkreślił czeski minister.

Zaznaczył także: "Musimy mieć kontrolę nad tym, jak wielu imigrantów jesteśmy w stanie przyjąć".

Szef MSZ Słowacji Miroslav Lajczak odrzucił twierdzenia, jakoby kraje Grupy Wyszehradzkiej zachowywały się niesolidarnie. Wyraził ocenę, że ich stanowisko jest adekwatne. "Mamy inny pogląd" - wyjaśnił.

W imieniu Węgier minister Peter Szijjarto wyraził gotowość zorganizowania wspólnej konferencji UE i państw Bałkanów Zachodnich, w tym Macedonii i Serbii, w sprawie kryzysu migracyjnego. Węgry spodziewają się, że liczba uchodźców w tym kraju może do końca roku wzrosnąć do 400-500 tysięcy - dodał Szijjarto.

Steinmeier mówił w Pradze, że Niemcy przygotowują się na napływ 40 tys. kolejnych uchodźców w ten weekend. Przywołując - jak wskazał - te "nowe i dramatyczne dane" podkreślił, że "mimo dobrej woli narodu niemieckiego jego siły słabną".

"Jeśli zamkniemy granice, będzie to zdradą naszych wartości. Musimy znaleźć wspólne rozwiązanie europejskie, to jest jedyne rozwiązanie" - apelował Steinmeier. Wskazał na elementy, w których sprawie panuje zgoda: to bardziej skuteczna polityka odsyłania imigrantów do krajów UE, do których dotarli w pierwszej kolejności, czy lepsza ochrona granic. Przyznał przy tym: "Są też kwestie, w których się nie zgadzamy".

AFP podkreśla, że Niemcy w piątek napotkały "stanowczy i ponowny" sprzeciw swych wschodnich sąsiadów w sprawie kwot imigrantów. Spotkanie w Pradze, jak się wydaje, nie doprowadziło do zbliżenia stanowisk - zauważa francuska agencja.

Spotkanie to, jak zapowiadało czeskie MSZ, było kontynuacją praskich rozmów premierów V4 z 4 września, zorganizowaną w celu dalszego opracowania wniosków zawartych w przyjętym wówczas oświadczeniu i zapoznania z nimi partnerów z Niemiec i Luksemburga. W rozmowach w Pradze brał udział szef MSZ Luksemburga, sprawującego przewodnictwo w UE, Jean Asselborn.

W oświadczeniu z 4 września kraje Grupy Wyszehradzkiej m.in. wypowiedziały się przeciw rozdzielaniu napływających do Europy uchodźców między państwa UE według obligatoryjnych kwot, podkreślając, że należy zachować "dobrowolną naturę środków solidarnościowych UE".

W czwartek Parlament Europejski poparł propozycje KE w sprawie rozdzielania między państwa Unii 160 tysięcy uchodźców według ustalonych kwot, a także przyjęcia w UE stałego mechanizmu relokacji. Według propozycji KE do Polski miałyby trafić w sumie blisko 12 tysięcy osób.

Źródło: www.pap.com.pl

Orban: najpierw ochrona granic UE, potem dyskusja o rozdziale uchodźców.

Dyskusja o tym, ilu uchodźców powinny przyjąć poszczególne państwa UE, jest pozbawiona sensu, dopóki nie zostanie zapewniona ochrona zewnętrznych granic Unii - oświadczył premier Węgier Viktor Orban w poniedziałek.

"Dopóki Europa nie będzie w stanie ochronić swych zewnętrznych granic, nie ma sensu dyskusowanie o losie napływających osób" - powiedział Orban na dorocznym, dwudniowym spotkaniu z węgierskimi dyplomatami w Budapeszcie.

Węgry nie mogą zaakceptować proponowanego przez UE systemu kwot rozdzielania uchodźców między państwa, ale nie wyklucza to udziału jego kraju w późniejszej "rozsądnej i sprawiedliwej" debacie o unijnym systemie kwot - powiedział szef rządu. Ustalanie kwot przydziału już teraz to jego zdaniem odpowiedź jedynie na skutki, nie na przyczyny obecnego kryzysu.

Zdaniem premiera większy sens miałyby stworzenie przez UE specjalnego funduszu, z którego "za porozumieniem ważnych dla nas krajów, takich jak Turcja, moglibyśmy przekazywać wsparcie na radzenie sobie z problemem uchodźców w tych krajach".

Węgry nalegają na trzymanie się zasad wynikających z układu z Schengen, ale obecnie nie są w stanie tego robić i dlatego też postanowiły zbudować ogrodzenie na granicy z Serbią - podkreślił Orban. Priorytetem dla UE powinna być zdolność Węgrów do ochrony własnych granic, które są jednocześnie zewnętrznymi granicami UE.

"Nikt nie może wymagać od Węgrów zmian" w kulturalnym i etnicznym składzie węgierskiego społeczeństwa - powiedział Orban. Zaprzeczył, jakoby jego kraj był antyislamski, i wyraził nadzieję, że kryzys imigracyjny nie obciąży relacji z państwami z islamskiego kręgu kulturowego.

Rząd docenia wartość, jaką wnosi na Węgrzech tamtejsza społeczność muzułmańska, oraz uważa, że jej przedstawiciele respektują obowiązujące prawo - powiedział Orban. "Cieszymy się, że na głównej ulicy Budapesztu są sprzedawcy kebabów" - dodał.

Wcześniej w poniedziałek w wywiadzie dla austriackiego nadawcy ORF Orban zaapelował do Niemiec i Austrii, by uszczelniły swoje granice i "jasno zapowiedziały", że kolejni imigranci nie będą przyjmowani. W przeciwnym razie do Europy napłynę "wiele milionów" ludzi - powiedział.

Orban zapewnił, że Węgry dysponują dostatecznymi "nakładami finansowymi i policyjnymi", by wszystkich osobom ubiegającym się o azyl zapewnić opiekę i schronienie, ale - dodał - osoby te wolą jechać do Niemiec. "Problem nie leży po naszej stronie" - powiedział Orban.

W piątek rządy Austrii i Niemiec wydały zgodę na wjazd migrantów na swe terytoria bez kontroli i biurokratycznych procedur w odpowiedzi na nadzwyczajną sytuację z uchodźcami. W niedzielę kanclerz Austrii Werner Faymann oświadczył, że należy stopniowo odchodzić od nadzwyczajnego trybu. W miniony weekend do Niemiec przyjechało ok. 20 tys. uchodźców.

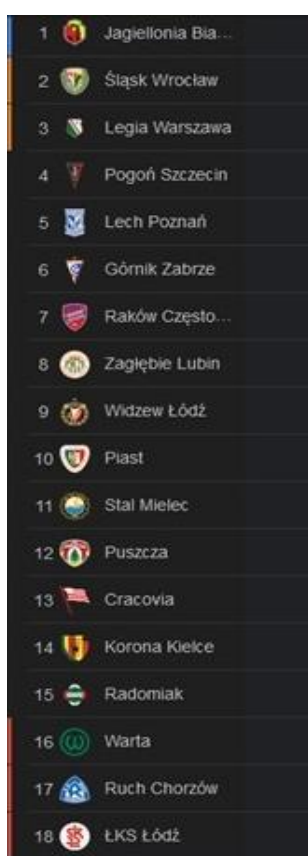
Tymczasem od piątku do niedzieli na całych Węgrzech ujęto 55 386 uchodźców, a do kraju przedostają się nowi uchodźcy z Serbii, gdzie w weekend przybyło 5 tys. osób z Macedonii - podała węgierska policja. Służby węgierskie spodziewają się w związku z tym w najbliższych dniach kolejnej fali przybyszów. Zdaniem ekspertów napływ uchodźców wzmacnia się na skutek decyzji rządu węgierskiego, który zapowiedział, że od 15 września zaostrzy zasady ochrony granic i kary za ich nielegalne przekroczenie.

Według państwowej telewizji w obozie zbiorczym w Roeszke znajduje się 500 nielegalnych imigrantów; osoby, dla których nie starczyło miejsce w obozie - w tym rodziny z małymi dziećmi z gorączką - musiały spędzić zimną noc w namiotach rozstawionych pod gołym niebem.

. Źródło: www.pap.com.pl

Tabela PKO BP Ekstraklasy.

1	Jagiellonia Bia...
2	Śląsk Wrocław
3	Legia Warszawa
4	Pogoń Szczecin
5	Lech Poznań
6	Górnik Zabrze
7	Raków Często...
8	Zagłębie Lubin
9	Widzew Łódź
10	Piast
11	Stal Mielec
12	Puszcza
13	Cracovia
14	Korona Kielce
15	Radomiak
16	Warta
17	Ruch Chorzów
18	ŁKS Łódź

Źródło: www.sport.pl

***Supercienkie panele słoneczne mogą teraz wydajniej pochłaniać energię.
Poprawa o tysiące razy.***

Technologie fotowoltaiczne nieustannie się rozwijają, a inżynierowie szukają sposobów na ich usprawnianie. Jedną z proponowanych w ostatnim czasie metod polega na przechwytywaniu fotonów i absorbowaniu ich za pośrednictwem miniatury struktur w pobliżu krzemu.

W ostatecznym rozrachunku takie podejście zwiększa rzekomo wskaźnik absorpcji aż 10 000 razy. Ma to przełożenie na końcową wydajność ogniw słonecznych i zostało szerzej opisane na łamach ACS Nano. Za ustaleniami w tej sprawie stoją przedstawiciele Uniwersytetu Kalifornijskiego w Irvine. Ci skorzystali z poprzednich ustaleń na temat transformacji czystego krzemu z półprzewodnika o pośredniej przerwie energetycznej do półprzewodnika o bezpośredniej przerwie energetycznej.

Do tego typu konwersji dochodzi za sprawą zmiany jego oddziaływania ze światłem, Zwiększenie absorpcji światła przez panel o współczynnik 10 000 inżynierowie ze Stanów Zjednoczonych osiągnęli imponującą wydajność urządzenia i to bez wprowadzania jakichkolwiek zmian w zakresie składu chemicznego materiału, któremu poświęcone były prowadzone badania.

Wśród praktycznych zastosowań tych usprawnionych urządzeń fotowoltaicznych można wymienić chociażby technologie w postaci ładowania elektrycznych samochodów i urządzeń pokładowych czy też projektowanie odzieży termoelektrycznej. Poza tym w grę wchodzi wprowadzenie poprawek z zakresu metod wytwarzania półprzewodników w skali poniżej 1,5 nanometra. Takie zmiany powinny mieć przełożenie na technologie związane z wykrywaniem światła i konwersją energii świetlnej.

Supercienkie panele słoneczne mogą pochłaniać promieniowanie emitowane przez naszą gwiazdę z nawet 10 000 razy wyższą wydajnością

Do tej pory ograniczona zdolność krzemu do pochłaniania światła pozostawała istotnym ograniczeniem tego materiału. W konsekwencji konieczne było stosowanie grubych warstw, mających niemal 200 mikrometrów. W konsekwencji rosły koszty produkcji i spadała wydajność – ten ostatni aspekt jest powiązany ze zwiększoną rekombinacją nośników ładunku. Za sprawą wdrożonych modyfikacji będzie można uniknąć obu tych kwestii.

Jak w ogóle doszło do przełomu? Członkowie zespołu badawczego doprowadzili do sytuacji, w której fotony były "zamykane" na bardzo małych wypukłościach w pobliżu krzemu. Światło zyskało w ten sposób właściwości wzmacniające jego interakcję z materiałem. Ostatecznie udało się zwiększyć ilość pochłanianego światła i usprawnić wydajność tego typu urządzeń. Wkrótce powinniśmy natomiast dostrzec praktyczne korzyści wynikające z najnowszych rewelacji z oceanu.

Źródło: www.focus.pl

Przełomowa decyzja Norwegii w sprawie ochrony dzieci w sieci.

Rząd Norwegii ogłasza nowe przepisy, które mają chronić młodzież przed zgubnym wpływem mediów społecznościowych. Zgodnie z nowymi regulacjami, aby legalnie korzystać z platform społecznościowych w Norwegii, użytkownik musi mieć co najmniej 15 lat. To istotna zmiana, która ma zapewnić większe bezpieczeństwo dzieciom i ograniczyć ich narażenie na negatywny wpływ technologii.

Wcześniejsze przepisy, ustanawiające minimalny wiek użytkownika na poziomie 13 lat, nie spełniły swojego zadania. Badania przeprowadzone w Norwegii pokazały, że ponad połowa dzieci w wieku 9-10 lat nadal korzysta z platform społecznościowych, łamiąc obowiązujące ograniczenia. To pokazało, jak trudno jest egzekwować te przepisy oraz jak niewielki wpływ miały na bezpieczeństwo najmłodszych.

Nowa strategia rządu Norwegii

Premier Norwegii podkreśla, że w obecnej sytuacji konieczne są zdecydowane działania. „Musimy stanąć w obronie naszych dzieci i ich zdrowia psychicznego, ograniczając wpływ technologii, która coraz częściej stanowi zagrożenie” – zaznacza premier. Celem nowych regulacji jest nie tylko zmiana przepisów, ale także realne działanie, które ma na celu przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi algorytmów na młodzież.

Minister ds. Dzieci i Rodzin, Kjersti Toppe, mówi o konieczności wspierania rodziców w tym trudnym zadaniu. „Chodzi o to, aby rodzice mieli możliwość powiedzenia ‘nie’ i czuli, że mają wsparcie w tej decyzji” – stwierdziła. Wielu rodziców odczuwa presję społeczną, która sprawia, że trudno im odmówić dzieciom dostępu do social mediów, nawet jeśli widzą związane z tym zagrożenia.

Norwegia nie jest osamotniona w swoich działaniach. W wielu krajach podejmowane są podobne inicjatywy – Australia stara się zablokować dostęp do mediów społecznościowych dla najmłodszych, a Francja wprowadza zakaz korzystania ze smartfonów w szkołach do 15. roku życia. Te kroki świadczą o globalnym uznaniu problemu oraz wspólnych wysiłkach na rzecz zapewnienia dzieciom zdrowego rozwoju, z dala od niekontrolowanego wpływu technologii.

Czy ograniczenia wieku to skuteczny sposób na ochronę dzieci?

Wprowadzenie surowszych ograniczeń wiekowych jest krokiem w dobrym kierunku, jednak kluczowe będzie wsparcie rodziców oraz edukacja dzieci w zakresie korzystania z mediów społecznościowych. Jestem pewna, że sama zmiana przepisów nie wystarczy, jeśli nie zostanie poparta konsekwentnym egzekwowaniem oraz budowaniem świadomości wśród rodzin. Technologia jest integralną częścią naszego życia, dlatego kluczowe jest, aby nauczyć młode pokolenie, jak z niej korzystać w sposób odpowiedzialny i bezpieczny.

Źródło: www.focus.pl

UOKiK wymusza zmiany w Orange. Co zyskają abonenci?

Orange Polska postanowiło zmienić warunki umów z klientami, obniżając kary za brak zwrotu urządzeń. Ta decyzja jest reakcją na wątpliwości wyrażone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) co do dotychczasowych opłat, które zdaniem wielu klientów były przesadzone. To posunięcie mogłoby zwiastować nowy etap w branży telekomunikacyjnej, gdzie coraz więcej uwagi poświęca się sprawiedliwemu traktowaniu klienta.

W wiadomościach wysyłanych do klientów Orange informuje o obniżeniu opłat za niezwrócenie sprzętu. Przykładowo, kara za brak zwrotu wzmacniacza Smart Wi-Fi Box (Arcadyan) zostaje zmniejszona z 200 zł do 150 zł. Ponadto operator rezygnuje z pobierania kar za nieterminowy zwrot urządzeń – teraz opłaty będą naliczane tylko w przypadku całkowitego braku zwrotu sprzętu, do czasu sprzedaży wierzytelności.

Zmiany te wydają się odpowiedzią na głosy krytyki, które od lat płynęły od klientów wskazujących na nieproporcjonalność kar do rzeczywistej wartości urządzeń. Orange stawia teraz na bardziej elastyczne podejście, które może przyczynić się do poprawy relacji z klientami.

Sygnal do zmian w branży?

Ruch Orange może okazać się ważnym sygnałem dla całej branży telekomunikacyjnej. Dotychczas operatorzy byli bezwzględni w kwestii kar za niezwrócenie sprzętu, co wielokrotnie spotykało się z zarzutami o zbyt wysokie, nieuzasadnione opłaty. Można byłoby oczekiwać, że inni operatorzy również rozważą zmianę swojej polityki, szczególnie gdy na horyzoncie pojawia się możliwość ingerencji regulatora rynku.

Ten krok Orange pokazuje, że firmy słuchają opinii publicznej, nawet jeśli zmiany przychodzą powoli. Klienci od dawna krytykują opłaty za niezwrócony lub uszkodzony sprzęt jako nieproporcjonalne do jego rzeczywistej wartości – to argument, który w dobie coraz bardziej świadomego konsumenta, nie mógł zostać zignorowany.

Ciekawe, czy inni dostawcy telekomunikacyjni zdecydują się na podobny ruch? Jedno jest pewne – UOKiK na pewno będzie przyglądał się tej sytuacji, co może wpłynąć na decyzje innych firm w branży.

Zmiany takie jak ta są ważne nie tylko z punktu widzenia konkretnych opłat, ale również w kontekście budowania zaufania między klientem a firmą. Branża telekomunikacyjna w Polsce, by przetrwać w konkurencyjnym otoczeniu, będzie musiała dalej ewoluować w stronę bardziej przyjaznej klientowi, a decyzja Orange jest dla tego dobrym przykładem.

Źródło: www.focus.pl

Islandia pierwszym krajem, który będzie zasilany z kosmosu. Uruchomienie już za 5 lat.

Zmiany klimatyczne wymagają na ludzkości jak najszybszego odejścia od spalania paliw kopalnych i przejścia na zeroemisyjne źródła energii. Problem w tym, że nie dostarczają one energii w sposób ciągły, a tylko wtedy, gdy występują odpowiednie warunki, tj. gdy wieje wiatr, lub gdy świeci Słońce. To z kolei wiąże się z koniecznością stosowania akumulatorów, które będą gromadziły energię na czas, gdy odpowiednie do generowania energii warunki nie występują.

Od lat jednak istnieje pomysł stworzenia źródła, które mogłoby dostarczać na Ziemię energię słoneczną przez 24 godziny na dobę. Otóż wystarczy panele słoneczne umieścić w przestrzeni kosmicznej, gdzie będą miały one stały dostęp do promieniowania słonecznego. Tak gromadzoną energię można by było przesyłać w postaci fal radiowych na Ziemię, gdzie byłaby ona ponownie zamieniana na energię elektryczną, która byłaby wprowadzana do sieci energetycznej. Teoretycznie, w ten sposób można by było zapewnić ludzkości dosłownie nieograniczoną ilość energii prosto z przestrzeni kosmicznej.

Do niedawna jednak taka technologia wydawała się leżeć poza naszym zasięgiem. Wielkimi krokami jednak zbliżamy się do czasów, w których faktycznie na orbicie okołoziemskiej powstanie pierwsza elektrownia słoneczna dostarczająca na Ziemię energię elektryczną. Zaledwie kilka miesięcy temu naukowcy z Caltech poinformowali, że po raz pierwszy udało im się przesłać z orbity i odebrać na Ziemi energię elektryczną w postaci fal radiowych. Za osiągnięcie to odpowiadają eksperci projektu Space Solar Power Demonstrator (SSPD-1). Warto jednak tutaj podkreślić, że w ramach projektu na Ziemię przesłano jedynie kilka miliwatów energii. Droga do zasilania całych miast i krajów jest jeszcze długa.

Islandia będzie pionierem energetyki kosmicznej?

Brytyjska firma Space Solar we współpracy z firmami Reykjavik Energy oraz Transition Labs poinformowały właśnie o planach wyniesienia na orbitę okołoziemską infrastruktury, która będzie w stanie już w okolicach 2030 roku przesyłać na Ziemię nawet energię elektryczną o mocy 30 MW. Pozwoli ona na zasilanie od 1500 do 3000 domów.

Według planów na orbicie zostaną umieszczone panele słoneczne, które będą stale gromadziły promieniowanie emitowane ze Słońca. Energia ta będzie przetwarzana następnie w fale radiowej określonej częstotliwości, które będą przesyłane w kierunku specjalnej stacji naziemnej, gdzie będą ponownie zamieniane na energię elektryczną.

Co ważne, cały system ma być skalowalny. Jeżeli zatem pierwszy etap się powiedzie, będzie można rozpocząć rozszerzanie konstrukcji o kolejne panele słoneczne, które będą generowały więcej energii.

Badacze przyznają, że wyzwanie, które sami przed sobą postawili, będzie niewiarygodnie trudne w realizacji. Jakby nie patrzeć, planowana przez nich elektrownia kosmiczna będzie najmaszywniejszym pojedynczym obiektem na orbicie, który nie jest stacją kosmiczną. Po rozłożeniu wszystkich paneli słonecznych obiekt ten faktycznie będzie dużo większy od Międzynarodowej Stacji Kosmicznej.

Pierwsza konstrukcja powinna rozpocząć przesyłanie energii na Ziemię do 2030 roku. Budowa rozszerzonej, pełnej wersji elektrowni natomiast powinna zakończyć się do 2036 roku. Wtedy na Ziemię miałyby już docierać energia elektryczna o mocy mierzonej w gigawatach.

Warto tutaj jeszcze raz podkreślić: na razie na Ziemię popłynęła jedynie energia o mocy miliwatów. Brytyjsko-islandzkie przedsięwzięcie planuje już za 5 lat przesyłać na Ziemię energię o mocy miliardy razy wyższej. Realizacja tego planu to zatem monstrialne wyzwanie.

Źródło: www.focus.pl

***Jesteś marynarzem pracującym na kontraktach u zagranicznych armatorów?
Zapraszamy do OMK / ITF.***

Przynależność do Związku zawodowego wielu z nas uważa za zbędną i niepotrzebną będąc w dużym błędzie. Przedstawiamy tutaj kilka powodów, wymiernych korzyści, dla których warto należeć do Organizacji Marynarzy Kontraktowych.

Przynależność do OMK można traktować jako Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków i zdarzeń podczas pracy na morzu. Istotna jest także ochrona praw marynarzy. Życie stwarza różne niespodzianki i nawet najlepszym z nas, pracującym dla najlepszych armatorów może się wiązać z przykrymi sytuacjami.

ETF wykorzystuje każdą szansę jak i kreuje nowe w celu zabezpieczenia miejsc i warunków pracy europejskich marynarzy, utrzymania poziomu szkoleń i morskiego know-how. Wypełniając deklarację do OMK wstępujesz także do ETF i tym samym wspierasz działania na rzecz lepszych miejsc pracy dla marynarzy z UE.

Nasze cele:

- Polscy marynarze powinni mieć równoważne warunki zatrudnienia jak ich koledzy w innych krajach UE.
- Zakończenia dyskryminacji płacowej i socjalnej oraz segregacji marynarzy ze względu na kraj pochodzenia.
- Każdy marynarz zatrudniony na statku pod banderą UE powinien korzystać z ubezpieczenia społecznego przewidzianego w prawie wspólnotowym.
- Dbanie o wizerunek marynarza w Polsce jak i na świecie poprzez rzetelne informowanie o trudach jego pracy.
- Stworzenie, wdrożenie i egzekwowanie w Polsce przepisów umożliwiających i gwarantujących godziwe warunki pracy marynarzom na statkach polskiej bandery.
- Powszechne stosowanie systemu zatrudnienia na czas nieokreślony (zatrudnienie na stałe).
- Zagwarantowanie miejsc pracy dla marynarzy wspólnotowych na statkach uprawiających żeglugę na wodach europejskich oraz międzynarodowych, z należących do armatorów z UE.
- Ustawiczne staranie o obejmowanie marynarzy takimi samymi warunkami i zasadami zabezpieczeń społecznych z jakich korzystają pracownicy lądowi.
- Aktywnego udziału w budowaniu i utrzymywaniu światowej sieci ośrodków dla marynarzy, na miarę potrzeb XXI wieku.

W ramach przynależności do OMK zostaniesz natychmiast objęty ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków w PZU 24 h podczas pracy na statku i wypoczynku w domu, również w strefie działań pirackich. Koszt ubezpieczenia ponosi OMK.

Ponadto:

- **Możesz rozszerzyć swoje członkostwo o ubezpieczenie medyczne obejmujące również Twoją rodzinę. Szczegóły:**
<https://www.omk.org.pl/article/1152>
- Oferujemy po 12-miesięcznej przynależności pomoc w podniesieniu Twoich kwalifikacji, refundujemy kosztu kursów i szkoleń wynikających z Konwencji STCW ukończonych w ośrodkach szkoleniowych w Polsce
- Możesz w razie poważnej sytuacji kryzysowej na statku, w każdej chwili skontaktować się z nami pod awaryjnym numerem telefonu, czynnym 24 h / 24 h.
- Odwiedź na naszej stronie internetowej strefę Marynarze mają taniej – są miejsca gdzie dostaniesz zniżki na podstawie naszej legitymacji OMK/ITF – przejazdy na lotniska, kursy, szkolenia itp.
- Zawsze gdy masz wątpliwości dotyczące zatrudnienia możesz zwrócić się do nas z zapytaniem o sprawdzenie kontraktu, warunków zatrudnienia, prośbą o poradę.
- Możesz skorzystać z bezpłatnej porady podatkowej udzielanej przez prawnika z wyspecjalizowanej Kancelarii Podatkowej z którą współpracujemy (bezpłatna porada / opinia / sporządzenie rozliczenia rocznego.
- Możesz skorzystać z bezpłatnej porady współpracującej z nami Kancelarii Prawnej w zakresie prawa cywilnego, rodzinnego, karnego.
- Możesz liczyć na poprowadzenie roszczenia, w razie kłopotów z armatorem (opóźnienie lub brak wypłaty wynagrodzenia, wypadek na statku, inne)
- W razie bardzo trudnej sytuacji zdrowotnej i materialnej możesz skorzystać z cyklicznego wsparcia finansowego z Marynarskiego Funduszu Renty Chorobowej.

Wypełnij deklarację na naszej stronie internetowej: https://www.omk.org.pl/przylacz_sie

Może polubisz nas na FB ?

<https://www.facebook.com/Organizacja-Marynarzy-Kontraktowych-NSZZ-Solidarno%C5%9B%C4%87-117864694936213/>

Wydarzyło się 4 listopada - kalendarium.

---

4 listopada jest 308 dniem w kalendarzu gregoriańskim. Do końca roku pozostaje 57 dni.

Dzisiaj imieniny świętują:

Agrykola, Amancjusz, Dżesika, Emeryk, Emeryka, Florus, Franciszka, Helena, Joannicjusz, Karol, Karol Boromeusz, Modesta, Mojżesz, Mszczujwoj, Mściszawa, Mściwoj, Olgierd, Perpet, Perpetua, Sędmir, Sędzimir i Witalis.

OMK życzy solenizantom wszystkiego najlepszego 😊

Wydarzyło się sporo rzeczy na przełomie lat, między innymi:

1464 – Wojna trzynastoletnia: biskup warmiński Paweł Legendorf poddał Warmię królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi.

1501 – II wojna litewsko-moskiewska: klęska wojsk litewskich w bitwie pod Mściszawiem.

1660 – IV wojna polsko-rosyjska: kapitulacja wojska moskiewskiego pod Cudnowem przed armią koronną hetmana polnego Jerzego Sebastiana Lubomirskiego.

- 1661** – IV wojna polsko-rosyjska: zwycięstwo wojsk polsko-litewskich w bitwie pod Kuszlikami.
1790 – Założono Cmentarz Powązkowski w Warszawie.
1794 – Insurekcja kościuszkowska: wojska rosyjskie zdobyły szturmem Pragę i dokonały rzezi około 20 tys. mieszkańców.
1807 – Otwarto Cmentarz Miejski w Kaliszu.
1844 – We Lwowie otwarto Akademię Techniczną (od 1920 roku Politechnika Lwowska).
1861 – Otwarto linię kolejową Wiedeń-Lwów.
1863 – Powstanie styczniowe: Rosjanie aresztowali komisarza powstańczego Michała Oskierko.
1903 – Założono pruską Akademię Królewską w Poznaniu.
1918:
Przejęta od zaborcy wojskowa stacja radiotelegraficzna w Krakowie nadała pierwsze radiogramy w języku polskim.
Rada Regencyjna powołała prowizorium rządowe Władysława Wróblewskiego.
Wojna polsko-ukraińska: w nocy z 3 na 4 listopada rozpoczęły się walki o Przemyśl.
1923 – W związku z wystąpieniami robotniczymi został wprowadzony stan wyjątkowy.
1943 – W niemieckim obozie koncentracyjnym na Majdanku w ramach akcji „Erntefest” („Dożynki”) rozstrzelano 18 400 Żydów (3/4 listopada).
1945 – Ukazało się pierwsze wydanie „Gazety Ludowej”.
1950 – Powstał Komitet Intelktualistów i Działaczy Katolickich.
1956 – Zainaugurował działalność założony przez Henryka Tomaszewskiego Wrocławski Teatr Pantomimy.
1965 – Zainaugurowała działalność Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana.
1977 – Założono Instytut Sportu w Warszawie.
1981 – Doszło do spotkania Glemp-Jaruzelski-Wałęsa.
1983 – W Katowicach odsłonięto Pomnik Harcerzy Września.
1986 – 4 osoby zginęły w zderzeniu ciężarówki z pociągiem WKD w Grodzisku Mazowieckim.
1995 – Do polskiej procedury karnej wprowadzono instytucję świadka incognito.
2000 – Na antenie TVP2 wyemitowano pierwszy odcinek serialu M jak miłość.
2002 – Na antenie Polsatu wyemitowano pierwszy odcinek teleturnieju Awantura o kasę.
2004 – Na antenie Polsatu wyemitowano pierwszy odcinek serialu Pierwsza miłość.

Źródło: www.pl.wikipedia.org

Kurs kupna i sprzedaży walut NBP

Kursy kupna i sprzedaży walut obcych – tabela A

bieżące kursy średnie walut obcych w złotych określonych w § 2 pkt 1 i 2 uchwały Nr 51/2002 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 23 września 2002 r. w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych (Dz. Urz. NBP z 2023 r. poz. 1):

dolar amerykański	USD	4,0059	+0,18
dolar australijski	AUD	2,6313	+0,03
dolar hongkoński	HKD	0,5153	+0,12
dolar kanadyjski	CAD	2,8784	+0,14
dolar nowozelandzki	NZD	2,3926	-0,12
dolar singapurski	SGD	3,0314	+0,28
euro	EUR	4,3530	+0,42
forint węgierski	HUF	1,0658	-0,02
frank szwajcarski	CHF	4,6296	+0,33
funt szterling	GBP	5,2007	+0,05
hrywna ukraińska	UAH	0,0972	+0,41
jen japoński	JPY	2,6255	+0,48
korona czeska	CZK	0,1716	+0,41
korona duńska	DKK	0,5835	+0,43
korona islandzka	ISK	2,9313	+0,41
korona norweska	NOK	0,3652	-0,11
korona szwedzka	SEK	0,3749	-0,27
lej rumuński	RON	0,8750	+0,40

Źródło: <https://www.money.pl/pieniadze/nbp/srednie/>

Notowania NYMEX. Crud Oil

Źródło: <https://stoog.pl/q/?s=cl.f>

Indeksy rynku bałtyckiego.

Źródło: <https://nasdaqbaltic.com>

Notowania surowców.

Notowania surowców

Data ostatniej aktualizacji: 2024-11-04 08:51

Walor	Jednostka	Kurs	Zmiana	Zmiana procentowa	Max 1R	Min 1R	Czas
ROPA	USD/barylka	74,42	1,77	2,44%	91,0200	69,6900	04.11 08:50
ZŁOTO	USD/uncja	2 745,75	-0,30	-0,01%	2 798,1000	1 942,9000	04.11 08:50
MIEDŹ	USD/tona	9 682,50	132,50	1,39%	10 969,0000	8 043,0000	04.11 08:50
SREBRO	USD/uncja	32,72	0,13	0,40%	35,0600	22,1700	04.11 08:51
PALLAD	USD/uncja	1 110,53	6,53	0,59%	1 238,7800	837,0000	04.11 08:50
PLATYNA	USD/uncja	1 004,40	2,55	0,25%	1 094,4500	845,5000	04.11 08:51
NIKIEL	USD/tona	15 984,00	252,00	1,60%	21 409,0000	15 732,0000	01.11 19:59
ALUMINIUM	USD/tona	2 610,00	5,00	0,19%	2 796,0000	2 125,5000	04.11 08:48

CYNK	USD/tona	3 072,50	2,50	0,08%	3 198,0000	2 298,0000	04.11.08:50
ROPA WTI	USD/baryłka	70,84	1,51	2,18%	86,8200	66,3100	04.11.08:50
MIEDŹ COMEX	USD/funt	4,43	0,08	1,84%	5,1100	3,6000	04.11.08:51
BAWEŁNA	US\$/funt	70,79	0,82	0,88%	101,0600	67,1000	04.11.08:50
BENZYZNA	USD/galon	2,01	0,05	2,55%	2,8200	1,8900	04.11.08:50
CANOLA	CAD/tona	645,90	-4,50	-0,69%	721,2000	541,8000	01.11.19:19
CUKIER	US\$/funt	22,07	0,02	0,09%	27,9600	17,5800	02.11.01:59
DIESEL	USD/tona	678,38	9,88	1,48%	907,0000	631,3800	04.11.08:50
DREWNO	USD/1000 stóp deskowych	558,00	-1,00	-0,18%	610,0000	418,5000	02.11.01:59
GAZ ZIEMNY	USD/min btu	2,60	-0,05	-1,89%	3,5100	1,5600	04.11.08:49
KAKAO	GBP/tona	5 855,00	21,00	0,36%	10 173,0000	3 380,0000	01.11.17:54
KAUCZUK	JPY/kilogram	349,90	-4,90	-1,38%	414,0000	234,5000	01.11.11:00
KAWA	US\$/funt	242,95	0,32	0,13%	273,6300	165,4000	02.11.01:59
KUKURYDZA	USD/buszel	417,10	2,50	0,60%	490,2500	385,0000	04.11.08:41
MLEKO	USD/cetnar	19,68	-0,15	-0,76%	24,0300	15,1200	01.11.20:54
OLEJ OPALOWY	USD/galon	2,27	0,04	1,79%	3,0200	2,0700	04.11.08:50
OLEJ PALMOWY	MYR/tona	4 914,00	176,00	3,71%	4 738,0000	3 624,0000	01.11.11:15
OLEJ SOJOWY	US\$/funt	46,11	-0,19	-0,41%	53,0700	38,5100	04.11.08:50
PSZENICA	US\$/korzec	570,60	2,60	0,46%	703,5000	522,5000	04.11.08:47
RYŻ	US\$/cetnar	14,90	0,07	0,47%	19,4000	14,2800	04.11.04:59
RZEPAK	EUR/tona	515,75	-6,50	-1,24%	522,2500	408,2500	01.11.18:30
SOJA	US\$/korzec	1 002,50	8,75	0,88%	1 391,2500	937,5000	04.11.08:50
SOK POMARAŃCZOWY	US\$/funt	543,80	53,85	10,99%	555,5000	290,4200	02.11.01:59
ŚRUTA SOJOWA	USD/tona	299,25	3,65	1,23%	474,6000	295,6000	04.11.08:50
WIEPRZOWINA	US\$/funt	84,08	0,08	0,10%	98,4500	65,0500	02.11.01:59
WOŁOWINA	US\$/funt	185,93	-0,07	-0,04%	194,4000	162,2000	02.11.01:59

Źródło: <https://www.bankier.pl/surowce/notowania>

Rozrywka

	8			3	9	1		
6						3		
3			4				9	5
7		4					2	
9				7				6
	1					7		4
5	6				2			3
		3						9
		7	3	9			5	

Zagraj w sudoku nieparzyste

Wypełnij siatkę cyframi tak, aby każdy rząd, kolumna, podświetlony obszar 3x3 zawierały wszystkie cyfry od 1 do 9. Różowe kwadraty mogą zawierać tylko liczby nieparzyste (1,3,5,7,9).

Twój czas: 0:2

		8					2	
			2	6				
		3	8			4		
9								1
5			8					9
					5			
	6			3	4	9		
	5					6	7	
7					9			

Źródło: <http://pl.sudokuonline.eu/>

H U M O R

- Ostatnio zaproponowałam mężowi zabawę w doktora.
  - Jesteś zadowolona?
  - Najpierw czekałam 3 godziny, a potem mi poświęcił 2 minuty...
-

- Dlaczego nie uratował Pan żony gdy tonęła?
  - Nie wiedziałem, że tonęła. Krzyczała jak co dzień.
-

Mężczyzna myje swój samochód, wyciera, przytula i że smutkiem go głaszczce. Sąsiad go pyta:

- Sąsiedzie, sprzedajesz swój samochód?
  - Nie, moja żona zrobiła prawo jazdy.
-

Wraca Jasio z zakończenia roku szkolnego, a tata mówi:

- No, Jasiu, pokaż świadectwo...
- Co tam świadectwo, tato... - ważne, abyśmy zdrowi byli!